

Tejn

3770 Allinge

Tlf.: 56 92 00 00

Fax: 56 92 58 16

E-mail:

TeknikogMiljoe@brk.dk

CVR: 26-69-63-48

www.brk.dk

Fredningsnævnet på Bornholm
Damgade 4A
3700 Rønne

27. juni 2012

Indsigelse til dele af afgørelsen truffet af Fredningsnævnet for Bornholm om Ringebakkerne

Med afgørelse af 1. juni 2012 fra Fredningsnævnet på Bornholm har Bornholms Regionskommune modtaget svar på henvendelsen af 12. januar 2012 om indretning og anvendelse af Ringebakkerne omfattet af fredningskendelse af 24. juli 1997 (sag nr. 97-111/400-0001).

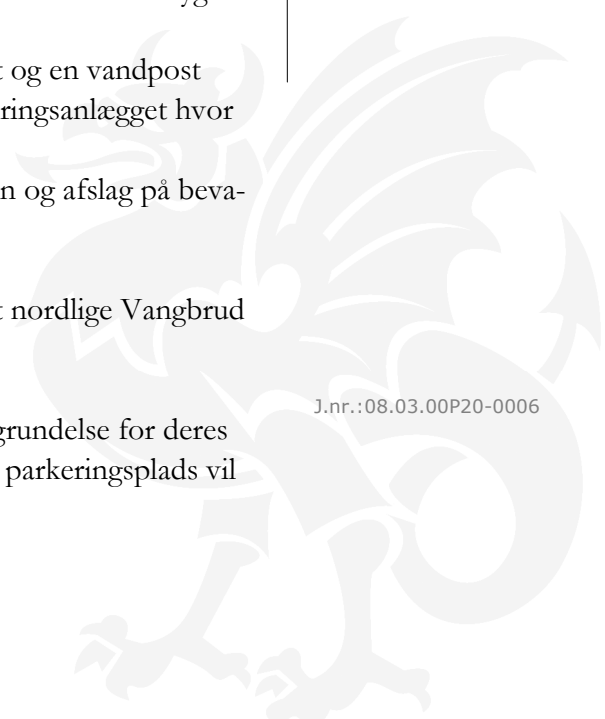
På en række punkter har Fredningsnævnet imødekommet kommunens ønsker, og det er vi naturligvis glade for. Imidlertid er der også dele af afgørelsen der vedrører den fremtidige indretning, anvendelse og formidling af området som vi med denne indsigelse ønsker at påklage til Natur- og Miljøklagenævnet.

Konkret drejer det sig om følgende delafgørelser:

- 1) Afslag på motoriseret kørsel ad den anlagte vej mellem de to brydningsområder - Almeløkkebruuddet og Vangbruuddet og etablering af en p-plads i Vangbruuddet på den tomt hvor de seneste industribygninger har ligget.
- 2) Nævnets anvisning af, at en eventuel toiletfacilitet og en vandpost placeres i forbindelse med betondækket ved sorteringsanlægget hvor en primitiv lejrplads tillades opført.
- 3) Betingelser knyttet til bevaring af faste industrilevn og afslag på bevaring af en række ikke-faste industrilevn i området.

Ad pkt. 1) Afslag på etablering af en parkeringsplads i det nordlige Vangbrud med motoriseret adgang via det sydlige Almeløkkebrud.

Fredningsnævnet for Bornholm skriver følgende som begrundelse for deres afslag: ” Fredningsnævnet finder, at den ansøgte nordlige parkeringsplads vil

fremtræde markant og visuelt dominerende i det fredede område, og at parkeringspladsens størrelse og centrale placering vil medføre betydelig trafik med motordrevne køretøjer langt ind i fredningsområdet. På den baggrund finder nævnet, at etableringen af den ansøgte nordlige parkeringsplads vil indebære en sådan videregående afvigelse fra fredningen, at denne del af projektet forudsætter en ændring af fredningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 5. Fredningsnævnet meddeler derfor afslag på ansøgningen om etablering af den nordlige parkeringsplads.”

Bornholms Regionskommune finder, at fredningen i spørgsmålet om vejadgang og eksisterende veje er mangelfuld og tvetydig. Bl.a. indeholder fredningen ikke vejsignatur for den private fællesvej, Vang Havn, der går fra Vang havn til Vang Pier som er en gammel vej, og den del af Ringedalsvej der går gennem bruddene og fortsætter til Vang Pier er kun omtalt men ikke indtegnet på fredningens kortbilag 1. Brydningsområdet er her alene tegnet som en udsparring visende det maksimalt udvindingsområde. Der er ikke i fredningen stillet krav om, at veje i området efter brydningen nedlægges. Af § 9 fremgår bl.a., at der må ske udvidelse og udretning af Ringedalsvej fra Borreløngsvej og forbindelsesvejen mellem Ringedalsvej og brydningsområdet til en bredde op til 8 m eksklusiv rabat. Af § 13 fremgår bl.a., at færdsel med motorkøretøjer og cykler må ske i overensstemmelse med skiltningen i området, samt at fredningen ikke er til hinder for at der efter brydningens ophør skabes adgang for offentligheden til det tidligere indvindingsområde. På den baggrund finder kommunen at der i denne konkrete sag ikke entydigt kan henvises til § 50 stk. 5. uagtet at formålsbestemmelsens andet punkt kun nævner natur, da store dele af fredningsområdet er et kulturlandskab, hvis spor næppe nogensinde kan slettes.

De to parkeringsområder der er anvist som mulige i fredningen tilgodeser alene parkering af et begrænset antal personbiler. Den tiltænkte adgangsvej af Ringedalsvej hhv. fra syd og nord til de anviste p-pladser er ikke egnet for bustrafik grundet terrænhældninger, beplantning, vejbredder og det nuværende sammenfald med dele af stinettet for og den regionale cykelvej gennem området. Regionskommunen har vurderet, at de i fredningen foreslåede lokaliteter til parkering vil medføre en større forringelse af oplevelsen af det samlede områdes naturkvaliteter, i forhold til de to placeringer som kommunen peger på. I særlig grad hvis en af disse tænkes udvidet til at omfatte bustrafik.

Bornholms Regionskommune ser området som en mulig ny attraktion på Bornholm og ønsker på den baggrund at kunne tilbyde så mange befolkningsgrupper som muligt såvel private i egen bil som busrejsende (herunder krydstogsturister, erhvervsfolk og faggrupper, pensionister og handicappede

der gæster øen - ofte med et ”stramt program”) at kunne opleve de mest seværdige dele af det tidligere brydningsområde: Vangbruddet og Vang Pier. Dette tager fredningen ikke fuldt ud højde for, da den er udarbejdet i en tid hvor synet på reetablering af råstofindustriområder, og deres efterfølgende anvendelsesmuligheder, var en anden end i dag.

Da vejen ned gennem Vang by og parkeringsforholdene på Vang havn (der ejes af havnen), alene rummer plads til at gæster kan samles op her af busser men ikke en egentlig busparkering, har Bornholms Regionskommune peget på den mest oplagte løsning nemlig at anvende den anlagte industrivej med forbindelse til landevejen Borrelyngsvej. Derved vil det tidligere parkerings- og værkstedsområde for stenindustrien på et lidt højere liggende plateau i det nordvestlige hjørne af Vangbruddet kunne danne ny naturlig ramme om parkering og formidling af området. Derved vil yderligere indgreb på de omkringliggende naturnære arealer kunne undgås. Den videre vej ned gennem bruddet vil blive afspærret med bom, ligesom vejen dertil vil blive skiltet så den tydeligt fremgår som hovedfærdselsåre for motoriseret trafik. Derved vil motoriseret trafik og den regionale cykeltrafik fortsat kunne holdes adskilt, hvilket er af betydning for den fortsatte satsning på cykelturisme og sikre cykelveje på Bornholm.

Mht. synlighed er i forbindelse med udarbejdelse af en plejeplan for området registreret begyndende skovvækst i randzonen omkring ovennævnte plateau. Inden for en kort årrække ventes parkering her derfor at kunne pågå relativt diskret, ligesom skiltning og indretning i øvrigt kan medvirke til at styre, hvor på plateauet parkering er tiltænkt.

Kortet på side 3 viser hvor en parkeringszone kunne anlægges. De skraverede felter viser områder hvor skovvækst allerede er ved at få godt fat.

Det skal nævnes at i det udkast til en plejeplan der foreligger er mulighed for, at dele af området holdes med en åben karakter uden skovvækst og synderlig beplantning. Derved vil industrikarakteren kunne bibeholdes i dele af området med henblik på formidling af kulturhistorien

Det er ikke Regionskommunens erfaring at de bornholmske naturnære attraktioner har en søgning i et omfang så der egentlig kan tales om trafik i større mængder. Ud over nyhedsværdien i en kortere periode forventes derfor at være tale om motoriseret trafik i begrænset omfang.

Dette første punkt er Bornholms Regionskommunens væsentligste ankepunkt. Da det er af afgørende regional interesse, at også grupper af besøgende, herunder ældre og handicappede kan få mulighed for opleve den nye seværdighed på Bornholm, ønsker kommunen afslutningsvis her at tilkendegive, at vi gerne drøfter en eventuel forsøgsordning over en årrække, hvis en egentlig dispensation til at benytte det ønskede parkeringsareal med adgang via landevejen og det sydlige Almeløkkebrud ikke kan meddeles.

Ad pkt. 2) Nævnets anvisning af, at en eventuel toiletfacilitet og en vandpost placeres i forbindelse med betondækket ved sorteringsanlægget hvor en primitiv lejrplads tillades opført.

Fredningsnævnet har i forbindelse med afgørelsen om ændret placering af shelterbyggeri valgt at pege på samme lokalitet til en eventuel primitiv toiletbygning og en vandpost som oprindeligt er ansøgt etableret i tilknytning til det foreslåede parkeringsområde på plateauet nordøst for selve Vangbruddet.

Dette skønnes imidlertid ikke hensigtsmæssigt af to årsager:

1. Et primitivt toilet, fx multitoilet, på den pågældende lokalitet i et hjørne af fredningsområdet hvor relativt mange besøgende allerede i dag færdes på et betondæk vil ikke i praksis fungere. Adspurgt har de lokale foreninger, der repræsenterer en del af målgrupperne til overnatningsfaciliteterne tilkendegivet, at de ikke ser problemer i at lokalisere en primitiv toiletbygning godt 200 m væk fra det overnatnings/opholdssted som der er tilladt opført i tilknytning til betondækket umiddelbart syd for DGI-broen.
2. Regionskommunen forventer ikke at anlægge nye vandrør i området. Hvis der etableres en vandpost ønskes de eksisterende rør anvendt.

Ill 1. viser de eksisterende rør for vandforsyning i området – markeret med rød stipleet linje.

Ill 2. viser hvor vandtilslutning til de tidligere erhvervsbygninger i Vangbruddet. En vandpost vil kunne etableres fx. hvor den tidligere administrationsbygning lå (Ringedalsvej 12), eller hvor de tidligere erhvervsbygninger/ buehaller lå (foto er fra inden nedrivning) .

Dette indeholder informationer Fredningsnævnet ikke til fulde har haft, og Fredningsnævnets svar rummer en vis fleksibilitet i forhold til endelig udformning og placering. For god ordens skyld er punktet dog medtaget i denne anke.

Ad pkt. 3 Bevaring af industrilevn i området

Bornholms Regionskommunes anmodning til Fredningsnævnet omfatter dels bevaring af en række faste industrilevn der ikke er omtalt i fredningen (en tidligere vægt, de eksisterende lysmaster samt et tidligere krudthus) og dels af en række løse industrilevn (maskinskrog, fendere, vejafretter, grab, jernplade samt bælte fra bælte køretøj).

Fredningsnævnet på Bornholm har i deres afgørelse givet tilsagn om, at vægt samt krudthus og lysmaster kan bevares. Mht. vægten er bevaring dog betinget af at display-standeren inden for 1 år fra nævnets afgørelse gøres funktionsdygtig i formidlingsøjemed, og at displaystanderen overfladebehandles så den får samme rustne visuelle fremtræden som de bevarede lysmaster. Nævnet finder ikke anledning til bevaring af ikke-faste industrilevn.

Bornholms Regionskommune har i andet halvår af 2011 i samarbejde med Bornholms Museum og Kulturarvsstyrelsen, på foranledning af sidstnævnte, fået besigtiget og detailregistreret de råstofindustriområder som er udpeget som ét af 25 nationale industriminder af særlig betydning for forståelsen af den danske industrikultur jf. www.kulturarv.dk/25fantastiske.

Ringebakkerne er ét centralt område i relation til nyere stenbrydningsindustrihistorie på Bornholm, og har været et af de områder styrelsen har ønsket specifikt at deltage i besigtigelse af. Anvendelse af industrilevn i formidlingsøjemed har været drøftet såvel generelt som specifikt i Ringebakkerne. Ønsket om at bevare de nævnte kulturspor skal ses i lyset af dette forudgående grundige arbejde. Det skal nævnes at der generelt ikke er tradition for at ”pynte” på kulturlevn.

På den baggrund anmodes om, at display-standeren kan bevares i det udseende den har og uanset om den gøres funktionsduelig, samt at de enkelte løse industrilevn kan revurderes på baggrund af en mere specifik redegørelse for placering, anvendelse og formidling af området.

Vi står naturligvis til rådighed, hvis Miljø- og Naturklagenævnets medlemmer har behov for yderligere informationer eller ønsker at besigtige området inden en afgørelse træffes.

Med venlig hilsen

Vivi Granby

Dir. tlf.: 5692 2160

E-mail: Vivi.Granby@brk.dk

Bilag:

- A) Fredningen af Ringebakkerne af 24. juli 1997
- B) Brev af 12. januar 2012 fra Bornholms Regionskommune til Fredningsnævnet på Bornholm inkl. bilag 1-9.
- C) Fredningsnævnets afgørelse af 1. juni 2012
- D) Revideret kortbilag 8 visende den ændrede placering af shelters drøftet i forbindelse med besigtigelsen af området, og som der er dispenseret til i fredningsnævnets afgørelse.